

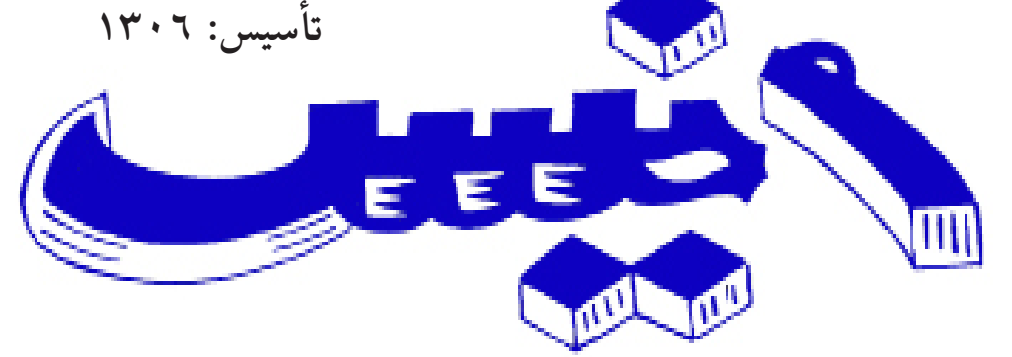
تعهد سازمان ملل برای کشت جایگزین مواد مخدر در کشور

برنامه مبارزه با مواد مخدر در سراسر افغانستان ادامه دارد. به گفته منبع، در این دیدار ملا عبدالحق آخوند از آنوباسود خواسته است که سازمان ملل متحد بر علاوه همکاری در زمینه کشت جایگزین و تداوی معتادان، در زمینه اشتغالزایی نیز باافغانستان همکاری نماید.

این همکاری را در دیدار با ملا عبدالحق آخوند، معین مبارزه با مواد مخدر در وزارت در کابل وعده کرده است. معین مبارزه با مواد مخدر در این دیدار گفته است که

آنوبا سود، رییس بخش مبارزه با مواد مخدر و جرایم سازمان ملل متحد در افغانستان، از تعهد این سازمان در زمینه کشت بدیل کوکنار و تداوی افراد معتاد، به مواد مخدر در افغانستان، خیر داده است. در توییت وزارت امور داخله نوشته شده است که آنوبا سود

تأسیس: ۱۳۰۶

منادی و مؤید وحدت ملی و بازسازی

مؤسس: غلام محی الدین انیس

روزنامه ملی انیس • پنجشنبه ۲۹ سرطان ۱۴۰۲ هجری شمسی • ۳ محرم الحرام ۱۴۴۵ هجری قمری • ۲۰ جولای ۲۰۲۳ میلادی • شماره مسلسل ۲۴۸۸۴

د ملی دفاع وزارت اړوند ۳۰۰ بېلابېل پوځي وسایط بیا ورغول شول

هاموې ټانکونه، ۲۲ انټرنیشنل ۲۱ فورډ ایف ریست ۱۱ فورکلفټونه او کن شمېر نور پوځي ۴ مخ

اخیستې ته وسپارل شول. یاد وزارت زیاته کړې، چې په دغو وسایطو کې ۲۰۴ رنجر ۲۱

د ملی دفاع وزارت د حضرت عبدالله ابن مسعود رض د جگړه ییزو کډو زده کړو قوماندانی کې د ۳۲۷ بېلابېل ډوله پوځي وسایطو د بیا رغولو خبر ورکړی دی. دغه وزارت په خپله تویتر پانه لیکلې، چې د حضرت عبدالله ابن مسعود رض د جگړه ییزو کډو زده کړو قوماندانی د جگړه ییزو تامیناتو ښوونځي په ورکشاپونو کې ۳۲۷ بېلابېل ډول پوځي وسایط د تخنیکي او مسلکي انجنیرانو په هڅو ترمیم او کټي

افغانستان، پاکستان و ازبیکستان روی مسیر خط آهن افغان-ترانس به توافق رسیدند

این پروژه را تهیه کرده و معلومات مذکور با روش های مختلف با سازمان های مالی بین المللی و کشور ها به اشتراک گذاشته می شود تا کشور ها و سازمان های مالی بین المللی در روند سرمایه گذاری روی احداث این پروژه مهم عایداتی و انکشافی علاقه مندی نشان دهند. در ادامه این نشست، شرکت کنندگان تاکید کردند که باید مطالعات امکان سنجی ۴ ص

پلان یکی از شرکت های مشورتی یک ساله جهت پیشبرد امور این پروژه منظور شد که بر اساس این بین المللی معلومات لازم راجع به

مسئولان افغانستان، پاکستان و ازبیکستان در نشستی روز سه شنبه در اسلام آباد روی مسیر پروژه خط آهن افغان-ترانس توافق کردند. اداره خط آهن افغانستان با نشر خبرنامه های گفته است که بر اساس این توافق، مسیر پروژه خط آهن افغان-ترانس از مزار شریف آغاز و الی بندر خرواچی ولایت پکتیا ادامه پیدا می کند. در این نشست همچنین پلان

بازداشت ۲ محموله ی بزرگ مواد کیمیایی سازنده ی مواد مخدر در غور

عبدالرحمان بدری سخنگوی پولیس غور به آژانس باخترگفت که در پیوند به این مواد، دوتن بازداشت شده اند. بازداشت شدگان درنخستین تحقیقات، اعتراف کرده اند که این مقدار یامه را برای تولید شیشه «گونه بی از مواد مخدر» به ولایت دیگر، انتقال می دادند. طبق یک خبردیگر، پانزده هزار کیلوگرام یامه، مواد سازنده ی ۴ ص

دومحموله ی بزرگ مواد کیمیایی ، که از آن دتولید مواد مخدرکار گرفته می شود، در غور کشف شد. پولیس می گوید که در پیوند به آن، دوتن بازداشت شده اند. به اساس گزارش ها، دو هزارکیلوگرام یامه، در دو موتر فلانکوچ جاسازی شده بود و قرار بود به یکی ازولایت های همجوار غور قاچاق شود که پولیس موفق به کشف آن شد.

پروازهای مستقیم مزار شریف - استانبول آغاز شد

مقام های محلی در بلخ، اعلام کرده اند که پروازهای مستقیم از شهر مزارشریف، مرکز این ولایت، به شهر استانبول ترکیه به گونه ی رسمی آغاز شده است. مقام ولایت بلخ در خبرنامه های، گفته که پروازهای مستقیم مزارشریف-استانبول، دیروز (چهارشنبه، ۲۸ سرطان) ۴ ص

سخن انیس

بی سرنوشتی برخی از مجاهدین، دردآور است

از روزی که امارت اسلامی افغانستان، نیروهای اشغالگر خارجی را مجبور به فرار نمود و به پیروزی و فتح مبین دست یافت، جمع کثیری از مردم با امارت اسلامی یکجا شدند، در صف مجاهدین قرار گرفتند و حالا با گرفتن معاش مناسب در این چوکات حضور دارند.

اما متأسفانه در بعض جاها به مجاهدینی که در مقابل اشغال و تجاوز، مبارزه و فداکاری های زیادی کرده اند، توجهی صورت نگرفته است و به اثر بی التفاتی، هنوز بی سرنوشت و سرگردان هستند.

این امر بر روحیه ی مجاهدین تأثیرات منفی گذاشته و بعضی از مجاهدین از این روش، شاکی هستند و در وضعیت اسفباری به سر می برند.

مجاهدین افغانستان از امارت اسلامی می خواهند که در این ارتباط توجه کند و کمیسیون تصفیه ی صفوف نیز باید برای مجاهدینی که در بیست سال جهاد، زحمت کشیده و رنج فراوانی را متحمل شده اند، ارج بگذارد و مجاهدین واقعی را در این قسمت به درستی یاری برساند.

در نفس الامر هم باید برای مجاهدین اصلی، حق اولویت داده شود و آنانی که بیست سال برای آزادی و عزت ملک و ملت مبارزه کرده اند، حالا حق دارند که هر کدام در جاهای مناسبی توظیف شوند و در خدمت میهن و ملت خویش قرار داشته باشند.

امیدواریم که کمیسیون تصفیه صفوف، زمامداران و بزرگان امارت اسلامی افغانستان، این مورد را به دقت؛ غور و بررسی کنند، تا باشد مجاهدین از دایره ی بی سرنوشتی و پریشانی بیرون شوند و در جاهایی که مناسب شأن است، گماشته شوند.

همچنان تقاضای مجاهدین این است؛ آنانی که با استفاده از لباس مجاهد، وارد صف شده و دست به فساد، بد اخلاقی و استفاده جویی می زنند، شناسایی و صف از وجود آنان پاک گردد.

قوماندان امنیه سرپل:

اخبار بازداشت و لتوکوب نظامیان پیشین بی بنیاد است

مولوی عبدالصیر مظهری، قوماندان امنیه سرپل گزارش های شماری از رسانه ها را مبنی بر بازداشت و لت و کوب نظامیان پیشین در این ولایت بی اساس خواند. مولوی مظهری، در صحبت با خبرنگار آژانس باختر گفت: نظامیان حکومت گذشته زیرحاکمیت امارت اسلامی بدون هیچ گونه تشویش ۴ ص

هشدار ملل متحد:

جهان برای موج بسیار شدید گرما آماده شود

در حالیکه کشورهای نیم کره شمالی با موج گرمای سوزان دست و پنجه نرم می کنند، ملل متحد تازه هشدار داد که جهان باید برای روزی با امواج گرمای شدید آماده شود. ۴ ص

امریکا د پاکستان په نا امنیو کې د افغانانو لاس لرل رد کړل

په پاکستان او یا په سرحدی سیمو کې ترهگریز عمل ترسره کړي. « هغه د پاکستان له خوا افغان مهاجرینو او مهاجرینو ته د پتخایونو د برابرولو له امله مننه وکړه. امریکایی ویاند زیاته کړه: موږ به په دغه هېواد کې د تروریستي کواښونو په اړه ۴ مخ

د امریکا د ملي امنیت شورا ویاند جان کربی ویبپلی: « تر اوسه په پاکستان او یا هم د دغه هېواد په سرحدی سیمو کې په ترهگریزو کړنو او عملیاتو کې د افغان کډوالو د ونډې په اړه شواهد نه دي ترلاسه شوي. « نوموړي دا هم ویبپلی: «موږ داسې نښې نه دي لیدلې چې افغان کډوال دې

توقف موقت برخی فعالیت های کمیته سویدن در افغانستان

کمیته سویدن برای افغانستان اعلام کرده است که براساس تصمیم امارت اسلامی، برخی از فعالیت های خود را به گونه موقت متوقف کرده است.

پس از اهانت به قرآن کریم از سوی یک فرد عراقی در سویدن، امارت اسلامی در بیستم ۴ ص

راځی چی کتاب د خپل ژوند ملگری کړو

صفحه ۵

امارت اسلامی ثابت کرده که در مسایل داخلی کشورها دخالت نمی کند

صفحه ۳

یوناما باید واقعین باشد

صفحه ۲

یوناما باید واقعین باشد

یوناما به عنوان نهادی که به هدف کمک و همکاری با مردم افغانستان فعالیت دارد باید در برخورد با مسایل واقعین بوده و با قضا یا اینکشور برخورد مسؤلانه داشته باشد.

روز گذشته دفتر سیاسی سازمان ملل در کابل گزارشی را در مورد وضعیت افغانستان در یکماه گذشته به نشر رسانیده است که در آن روی موارد مختلف تمرکز شده است. گزارش که در آن، از وضعیت زنان و بانوان گرفته تا وضعیت زندانیان، کار رسانه ها... تمرکز شده است، مگر آنگونه که باید می بود نیست، در گزارش واقعیت ها مدنظر گرفته نشده است، گزارش بیشتر با فرضیه ها همراه است و زیاد تر از شایعات و گفته های که بنیاد و اساس ندارند کار گرفته شده و می توان گفت، که این گزارش، یک گزارش معیوب است، منبع و بنیاد ندارد در تهیه و ساخت آن نظر و دیدگاه منابع معتبر شریک نیست، آنگده از مایوسی، گلاجه ها و شکایات است که نمی تواند باز گو کننده واقعیت ها در افغانستان باشد.

یوناما باید که برخورد امارت اسلامی با زنان، مبتنی بر واقعیت های جامعه افغانی و دستاورد دینی است و برای ادامه تحصیل دختران در صدد دریافت یک راه حل منطقی است، در حالی که زنان در نهاد های صحنی، مکاتب، بانک ها و رسانه ها و بسیار ادارات دیگر حضور فعال دارند و کار می کنند.

یوناما در گزارش خود همچنین گفته است: آزادی رسانه ها در افغانستان محدود شده است، در اینجا باز هم یوناما دچار اشتباه شده است، رسانه هایی که در نظام گذشته فعالیت داشتند، همچنان فعال اند، شبکه های تلویزیونی خصوصی به فعالیت شان ادامه داده اند، همچنان رسانه های دیگر بدون محدودیت کار می کنند و آن رسانه های که فعالیت شان بعد از

اسلامی امارت د گاوندو هېوادونو مشروع گټو ته درناوی لري

درېیم هېواد د وضعیت په اړه هېڅ یادونه نه ده شوې.

په داسې حال کې چې اسلامي امارت د گاوندو هېوادونو په کډون له نورو هېوادونو سره د معقولو اړیکو د دوام لپاره تعریف شوی چوکاټ لري، هغه هېوادونه چې اسلامي امارت د دوحې ترون رعایتولو ته هڅوي، لازمه ده چې دوی د دې ترون له حقوقي حالت څخه خبر شي او پوه شي چې د دوحې ترون یوازې دوه اړخونه لري. گاوندي هېوادونه او دغه راز د سیمې هېوادونه په دې بڼه پوهېږي چې افغانستان د هېڅ ترهکرې ډلې پټنځای نه دی او د هېڅ هېواد پر ضد ناوړه فعالیتونو ته اجازه نه ورکوي. د نورو هېوادونو واکمنان باید د خپلو داخلي ستونزو څخه د تېښتې په موخه پر افغانستان تورونه ونه لگوي.

په سیمه کې د ثبات د ټینګښت او د همکاریو او همغږي د ودې لپاره باید په کډه د تفاهم په فضا کې ژوند وکړو او که د افغانستان په اړه کومه خبره وي او یا د نورو پر وړاندې د دغه هېواد د ناوړه فعالیتونو خبره، باید مدلل اومستند بیان شي او اسلامي امارت هر ډول همکاری ته چمتو دی.

لگوي، باید مستند او مدلل وی، داسې نه چې دوی یوازې پرافغانستان تورونه لگوي او په خپلو هېوادونو کې د خلکو ذهنونه مغشوش کړي او په خپلو هېوادونو کې له ترخو واقعیتونو څخه د هغوی ذهنونه واروي، په داسې حال کې چې دوی هېڅ شواهد او اسناد نه لري.

د یو مشخص هېواد سياسي او وسله والو مخالفینو ته په خپله خاوره کې خای ورکړي او د داسې یوې ډلې د ترورستي فعالیتونو ملاتړ کوي. په داسې حال کې چې دا خبرې د حقایقو انعکاس نه شي کولای، برعکس د افغانستان اسلامي امارت پر دې ټینګار کوي چې هېڅ ډلې ته اجازه نه ورکوي چې د هېواد او گاوندو هېوادونو امنیت له گواښ سره مخ کړي. دا به د هېوادونو لپاره مهمه وي مخکې له دې چې دوی ادعا وکړي خپل کورنی وضعیت تحلیل کړي، او که دوی کوم تور

د افغانستان اسلامي امارت د نړیوالو تړونونو له چوکاټ څخه خبر دی، د هېوادونو مشروع گټو ته درناوی لري او له گاوندو هېوادونو ټولني څخه هم ورته تمه لري.

د افغانستان اسلامي امارت له گاوندو او سیمه ییزو هېوادونو سره د بڼه گاونديتوب غوښتنه کوي، د هېوادونو مشروع گټو ته درناوی لري او د هغوی رعایت ته ژمن دی.

د ترورستي ډلو او نورو جریانونو فعالیتونه چې له لري او نړدې هېوادونو سره د افغانستان اړیکو ته زیان ورسوي نه شي زغملی، د نړیوالو کنوانسیونونو له احکامو خبر دی او د دې کنوانسیونونو په موجودیت کې د خپل او نورو په حقوقو بڼه پوهېږي،

او په عین وخت کې تمه لري چې د نړدې او لري هېوادونه له افغانستان سره یو شان چلند ولري، د داسې تعریف په شتون کې چې په نړیوالو اړیکو کې د اسلامي امارت له خوا ورکول کېږي، سفارشي غوښتنه هم نه شي زغملی.

په دې وروستيو ورځو کې داسې اوازې اورېدل کېږي چې گڼې اسلامي امارت

صليب سرخ:

قربانیان اصلی ماین و مواد منفجره در افغانستان کودکان اند

استقرار دو باره امارت اسلامی متوقف شده است بیشتر به دلایل مالی و عدم دریافت حمایت مالی از سوی نهاد های خارجی بوده است که نشان می دهد، چنین رسانه وابسته بودند و با متوقف شدن حمایت مالی بیگانگان، فعالیت آنها متوقف شده است در حالی که امارت اسلامی کار رسالتمندانه رسانه ها را ارج گذاشته و از آنان حمایت کرده است.

یاوه گویی های دیگر در این گزارش، افزایش زندانیان در کشور است، افغانستان با داشتن یک جمعیت سی و چند میلیونی، مانند کشورها و جوامع دیگر مشکلات خود را دارد، هر کشوری برای مقابله با عوامل جرم و جنایت زندان، دادگاه و پولیس دارد در افغانستان هم چنین است، بدون شک شماری از مجرمان در زندان های کشور برای محافظت جامعه زندانی اند مگر یوناما در ارائه ارقام دچار اشتباه شده است، گراف جرایم و مجرمین نسبت به ماقبل رو به تنزیل است، تعداد زندانیان به دلیل فرامین عفو رهبر امارت اسلامی، امیرالمؤمنین شیخ هبة الله آخندزاده حفظه الله، با فرارسیدن روزهای مبارکه هر دو عیدین کاهش یافته. به همین ترتیب در سایر مسایل گفته های در این گزارش نادرست و ناقص است.

اگر گزارش یوناما را دنبال کنیم و آن را موشگافی کنیم در میابیم که این گزارش بر اساس فرضیه ها، شایعات و اطلاعات نادرست و حتی مغرضانه تهیه است که نمی تواند مسؤلیت را متوجه امارت اسلامی سازد و یا اتهامی را علیه آن مستند سازی کرده باشد.

بهرتر است که یوناما از گزارش تازه خود چیز های آموخته باشد و در آینده در تهیه چنین گزارش ها مسؤلانه برخورد کند، گزارش شان را بر بنیاد اطلاعات درست و از منابع معتبر و با گنجاندن دید گاه و نظر امارت اسلامی تهیه کنند، نه با اتکاء به شایعات و دیدگاه افراد و نهاد های مغرض که می تواند کار این نهاد معتبر را به بیراهه کشاند.

به صورت مستقل و همچنان با مشارکت جمعیت هلال احمر افغانستان باسازماندهی آموزش برای داوطلبان، جمع آوری معلومات حوادث، توزیع مواد آموزشی و ارائه کمک های نقدی به خانواده های آسیب دیده برای پوشش هزینه های پیش بینی نشده مانند مصارف صحت و تدفین به پیش می بریم».

کمیته بین المللی صلیب سرخ می گوید که به دنبال تغییر نظام در افغانستان، بسیاری از دولت ها و سازمان های تمویل کننده کمک های مالی خود را متوقف کردند و این موضوع منجر به کاهش چشمگیر منابع و بودجه برای پاکسازی ماین های زمینی و مهمات منفجر نشده در این کشور شد.

این کمیته گفته است که هنوز هم برای ارائه کمک های تخنیکي و مالی جامعه جهانی به منظور کاهش تلفات انسانی ناشی از ماین و مواد منفجر نشده در افغانستان نیاز مبرم وجود دارد. بر اساس آمار سازمان ملل متحد در حال حاضر ۲.۴ میلیون تن در افغانستان از معلولیت رنج می برند که بیشتر این افراد قربانی رویدادهای انفجاری اند.

پیش از این، شهاب حکیمی، رییس سازمان ماین پاکي (MDC) گفته بود که در حال حاضر ماهانه بین ۱۲۰ تا ۱۲۵ تن در افغانستان در اثر ماین و انفجار مهمات منفجر نشده کشته و زخمی می شوند.

به گفته حکیمی در مجموع ۴۵۰۰ ساحة در افغانستان که ۱۵۰۰ میلیون متر مربع می شود، آلوده با ماین و مهمات منفجر نشده بوده که از دوران درگیری ها باقی مانده است. به دلیل چندین دهه جنگ در افغانستان این کشور یکی از بالاترین سطوح آلودگی مهمات انفجاری در جهان و بیشترین ماین و مواد منفجر نشده را در اراضی خود دارد.

به عنوان پایگاه های نظامی یا درگیری های مسلحانه مورد استفاده قرار می گرفتند، توسط سلاح های رها شده یا منفجر نشده آلوده شده اند.

حیدری می افزاید که اکنون به توجه به کاهش قابل توجه منازعات مسلحانه، کسانی که در جریان درگیری ها از خانه های خود فرار کرده بودند، باز می گردند و می توانند به مناطقی که قبلاً غیرقابل دسترس بود سفر کنند و از همین رو آنها «در معرض خطر بیشتری برخورد با مهمات منفجر نشده» قرار می گیرند.

او با بیان اینکه که عدم آگاهی در مورد اشیای منفجره ناشناخته یک چالش بزرگ است، می گوید که کمیته بین المللی صلیب سرخ برنامه هایی برای افزایش آگاهی عمومی در مورد تهدیدها و خطرات ماین های زمینی و مهمات منفجر نشده دارد.

حیدری می گوید: «ما این برنامه ها را

در اطراف محلاتی که اقامت دارند، بازی می کنند».

کمیته صلیب سرخ از جنوری ۲۰۲۲ تا جون ۲۰۲۳ کشته و زخمی شدن ۶۴۰ کودک را در ۵۴۱ حادثه مربوط به انفجار ماین و مواد منفجره ثبت کرده است. گزارش رقم دقیق کشته ها و زخمیان را بیان نکرده، اما گفته است این آمار تقریباً ۶۰ درصد از مجموع تلفات غیرنظامیان (۱۰۹۲ نفر) را به دلیل حوادث مربوط به ماین و مواد منفجره را تشکیل می دهد.

این نهاد بین المللی بر نیاز فوری به تلاش های بیشتر جهت رسیدگی به موضوع آلودگی تسلیحاتی در افغانستان تاکید کرده است.

محمدناصر حیدری، کارشناس خنثاسازی مهمات در کمیته بین المللی صلیب سرخ، می گوید که در جریان ۴۰ سال گذشته مناطقی که در افغانستان

کمیته بین المللی صلیب سرخ در افغانستان با نشر گزارشی تازه می گوید که مواد منفجره شده و ماین ها تهدید «بسیار واقعی و دایمی» برای غیرنظامیان به ویژه کودکان است که به خانه ها و جوامع شان پس از چندین دهه جنگ بر می گردند.

این کمیته می گوید که هر چند جنگ در افغانستان کاهش یافته است، اما زندگی مردم به دلیل اینکه برنامه های ماین رویی و مواد منفجره شده «کاملاً موفق» نبوده، هنوز هم در تهدید است.

بر اساس گزارش کمیته بین المللی صلیب سرخ، تلفات ناشی از ماین و مواد منفجره شده در افغانستان از اگست ۲۰۲۱ به این طرف افزایش یافته است.

در گزارش آمده است: «کودکان بیشتر در معرض صدمات کشنده و تغییردهنده زندگی قرار دارند، زیرا به طور ناخواسته روی ماین ها قدم می گذارند یا با مهمات منفجره شده را

امارت اسلامی ثابت کرده که در مسایل داخلی کشورها دخالت نمی کند

ابویحیی بلوچی

دخالت نمی کند و بارها سخنگویان امارت اسلامی افغانستان در رسانه‌ها سیاست خارجی این حکومت را بیان داشته‌اند که: با کشورهای همسایه خواستار روابط دو جانبه خوبی هستند و کشورهای همسایه مسلمان را برادر می‌نامند و نمی‌خواهند که کشورشان با چالش‌هایی هم‌چون بی‌ثباتی و ناامنی روبرو شود. همچنین در سیاست امارت اسلامی این نکته برجسته بوده که: امارت اسلامی در مسائل داخلی هیچ کشوری دخالت نمی‌کند و دیگر کشورها نیز از دخالت‌های بی‌جا در سیاست افغانستان پرهیزند. پس مقامات عالی رتبه پاکستان سعی و تلاش در راضی ساختن افراد ناراضی خود کنند و از اتهامات کاملاً بی‌اساس پرهیزند، تا روابط میان دو کشور مکدر نشود. مسائل داخلی کشورهای همسایه

مقامات کشور همسایه پاکستان در طی چند مدت اخیر، مواضع تعجب‌برانگیزی نسبت به امارت اسلامی داشتند. اخیراً اظهاراتی که آمیخته با اتهامات‌اند، از مقامات ارشد پاکستان از جمله: رییس ستاد ارتش پاکستان و وزیر داخله آن کشور در رسانه‌ها نشر شده، که ناامنی‌های کشورشان را به امارت اسلامی نسبت داده و به وجود افراد تی تی پی و پایگاه‌های آنان در افغانستان اشاره کرده‌اند. در حقیقت، ناامنی‌های موجود در پاکستان حتماً دلالت بر وجود مشکلات و ناراضی‌های ملت از همان دولت دارد. امنیت و ثبات با تلاش‌های گسترده در زمینه‌های اقتصادی و سیاسی به وجود می‌آید، نه با متهم کردن کشورهایی هم‌چون افغانستان که شب‌روز مشغول

تلاش برای حفظ امنیت موجود و پیشرفت آن در عرصه‌های اقتصادی، سیاسی و فرهنگی است. در حالی مقامات پاکستان این اتهامات را متوجه امارت اسلامی می‌کنند که جان‌کری؛ سخنگوی شورای امنیت ملی آمریکا در یک نشست خبری گفته است: «هیچ نشانه‌ای وجود ندارد که مهاجران افغانستان در پاکستان و یا مناطق سرحدی در فعالیت‌های هراس‌افگنی دخیل باشند.» در این شکی نیست که افراد ناراضی تی تی پی در مناطق کوهستانی ایالت‌های پاکستان از قدیم الایام بوده و هستند و از همان‌جا فعالیت‌های خود را به پیش می‌برند. امارت اسلامی افغانستان کمافی‌السابق ثابت کرده که در مسائل داخلی کشورهای همسایه

مشکل کمبود آب در فراه فراگیر شده است

مردم این ولایت فراهم کنند. در همین حال مسئولان اداره آبرسانی ولایت فراه مشکلات کمبود آب آشامیدنی را می‌پذیرند. محمد اکرام، آمر آبرسانی ولایت فراه در صحبت با کلید می‌گوید که در حال حاضر این ریاست برای توزیع آب آشامیدنی به نواحی مختلف شهر فراه، از سه چاه عمیق استفاده می‌کنند. «در قسمت آب مردم زیاد مشکل دارند و ما در حد توان این مشکل را حل می‌کنیم. ماشین‌های تازه به‌خاطر چاه‌های آب آشامیدنی خریداری شده است، شماری از خانه‌ها و کوچه‌هایی که تاکنون سروی نشده و می‌تر ندارند، به نوبت برای آنان می‌ترهای آب توزیع خواهد شد.»

«آب خیلی کم است، در حدی که به اندازه یک آفتابه هم برای ما آب نمی‌رسد. از ریاست آبرسانی می‌خواهیم که آب کافی برای ما بدهد.» موصوف علاوه نمود که مسئولان آبرسانی باید زمان و مقدار توزیع آب آشامیدنی شهری را برای باشندگان این ولایت خوب‌تر مدیریت کنند. شکرالله احمدی، یکی دیگر از باشندگان فراه بیان داشت که علاوه بر نبود آب شهری، سطح آب‌های زیرزمینی نیز کاهش پیدا کرده و در بیشتر خانه‌ها چاه‌های آب خشک شده است. «آب یک روز می‌آید یک روز نمی‌آید. اگر می‌آید هم بیشتر از ۱۰ بشکه را پر نکرده و پس قطع

شماری از باشندگان ولایت فراه از کمبود آب آشامیدنی در مرکز این ولایت شکایت داشته و می‌گویند که هرچند این مشکلات همه ساله با گرم شدن هوا آغاز می‌شود، اما امسال سطح آب‌های زیرزمینی نیز بسیار پایین رفته است. در همین حال مسئولان آبرسانی در فراه می‌گویند که تلاش می‌کنند تا مشکلات کمبود آب را در این ولایت برطرف کنند. در این روزهای گرم تابستانی، باشندگان ولایت فراه در مناطق مختلف، از کمبود آب آشامیدنی شکایت دارند. آنان می‌گویند که این مشکل همه ساله در فصل گرما شدت می‌گیرد و تاکنون هیچ اقدامی برای رفع آن صورت نگرفته است.

باشندگان ولایت فراه در حالی از عدم رسیدگی به مشکلات کمبود آب شکایت دارند که امسال در خیلی از ولایت‌های کشور، بشمول کابل مردم شدیداً با کمبود آب آشامیدنی روبرو می‌باشند. نصرالله احمدی کلید گروه

می‌شود. ما از پارک آب می‌آوریم و یا هم از خانه‌های همسایه‌هایی که چاه داشته باشند. آن‌ها هم با مشکلات برای ما آب می‌دهند.» این شهروندان از مسئولان امارت اسلامی می‌خواهند که زمینه دسترسی به آب آشامیدنی را برای

اجمل یاری، یکی از باشندگان ولایت فراه در صحبت با کلید می‌گوید که در این روزهای گرم تابستانی، آبی در نل‌های شهری جاری نیست و مردم مجبورند که برای تهیه آب راه‌های طولانی را طی کنند.

په دره نور ولسوالی کې د سرک رغېدو غوښتنه

نوموړې وایې، په پلان کې لري چې د یاد سرک په هغه برخو کې استنادي دېوالونه جوړ کړي چې د تخریب ویره یې دېره ده. مولوي یارمحمد زیاتوي: «د دره نور او ښېوې ولسوالیو ترمنځ د غځېدلي سرک کومې ځایونه چې تخریب شوي دي، تدارکاتي کارونه یې بشپړ شي، نو په نېرېدې راتلونکې موږ پرې کار پیلوو او هلته به استنادي دېوالونه او دغه راز بولدروال هم جوړ کړو.» خو خلک بیا پر ټولکتو چارو ریاست او نورو مسئولو ادارو نیوکه کوي چې د نه څار له کبله یې سرکونه د تخریب له کوابش سره مخ دي. دوی ټینکار کوي او وایې، حکومت دې د پروژو کیفیت ته دېره پاملرنه وکړي، خو د اوږده مهال لپاره ترې خلک کټه واخیستلی شي.

شي. د دره نور ولسوالیو مرستیال کل بیت خاکسار هم دغه سرک مهم بولي او له اړونده ادارو د سرک دواړو غاړو ته د استنادي دېوالونو جوړېدو غوښتنه کوي. خاکسار زیاتوي: «هوډاستونزه له کلونو راهیسې شته او اوس دا سرک بېخي د تخریب په حال کې دی، موږ له ولایتي او دغه راز د ټولکتو چارو ریاست غوښتنه کوو چې زر د دغه سرک هغه برخو کې استنادي دېوالونه جوړ کړي چې سرک یې د تخریب له کوابش سره مخ کړی دی.» بلخوا د ننګرهار د ټولکتو چارو رییس مولوي یارمحمد هم د دره نور او ښېوې ولسوالیو ترمنځ د غځېدلي سرک د ځینو برخو تخریب تاییدوي.

ترمنځ سرک د تخریب په حال کې دی او له حکومت غوښتنه کوو چې یاد سرک له تخریبه وژغوري او که پام ونشي، نو دا سرک به له منځه لاړ

دېوالونو نشته او دغه راز زیات وزن وړنکو موټرو تک راتګ دی.» محمد انور زیاتوي: «د دره نور او ښېوې ولسوالیو

کانګرېتي سرک چې دواړه ولسوالیو سره وصلوي، اوس دا سرک د ویجاړېدو په حال کې دی او علتونه یې هلته د سرک لپاره د استنادي

د ننګرهار د دره نور ولسوالیو اوسیدونکي شکایت کوي چې د کوز کونړ او دره نور ولسوالیو ترمنځ د غځېدلي سرک ځینې برخې د استنادي دېوالونو د نشت له کبله سپلاوونو تخریب کړي دي. د یادې ولسوالیو دوو اوسېدونکو شوکت امله وال او محمد انور کلید ته وویل، یاد سرک ۱۱.۵ کیلو متره اوږدوالی لری چې د دره نور او ښېوې ولسوالیو سره وصلوي. د دوی په خبره، اوسمهال سیلابونو او د ډېر وزن لرونکو موټرو د تک راتګ له امله د یاد سرک ځینې برخې تخریب شوي او که پر وخت یې غم ونه خوړل شي ښایي بیخي له منځه لاړ شي. امله وال زیاته کړه: «د دره نور- کوز کونړ ولسوالیو ترمنځ د سورچ په سیمه کې

درصد امکان دارد که تا نیمهٔ دوم سال ۲۰۲۳ در سرتاسر جهان ادامه داشته باشد.

نایرن با اشاره به تعدد موج‌های گرما در نیم‌کرهٔ شمالی که نسبت به دهه ۱۹۸۰ شش

برابر افزایش یافته است، به خبرنگاران گفت: «این روند هیچ نشانه‌ای از کاهش را نشان نمی‌دهد.»

نایرن گفت که بلند رفتن دمای شبانه نسبت به حداکثر دمای روز نگران‌کننده‌تر است. او افزود: «تکرار دمای بلند در شب به ویژه برای سلامت انسان خطرناک است، زیرا بدن قادر به بازیابی گرمای پایدار نیست. این منجر به افزایش موارد حمله قلبی و مرگ می‌شود.»

کارشناسان می‌گویند که تغییرات اقلیم ساختهٔ دست انسان، امواج گرما را تشدید می‌کند، دمای بالاتر را به همراه می‌آورد و همچنین سیستم‌های هوای گرم را برای مدت طولانی تری بر فراز مکان‌ها نگه‌می‌دارد.

نایرن در پاسخ به این سوال که برای مقابله با این موضوع چه باید کرد، گفت که این پیام «ساده» است: «سوخت‌های کاربن را متوقف کنید، فقط همه چیز را برقی بسازید».

اخبار بازداشت و لت و کوب …

به زنده‌گی روزمره خویش ادامه می‌دهند و گزارش هایی مبنی بر بازداشت، شکنجه و لت و کوب آنان، حقیقت ندارد.

او افزود که مسؤولان و مجاهدان امارت اسلامی در این ولایت، به فرمان غفو عمومی از سوی امیرالمؤمنین «حفظه الله» پایند هستند و هیچ یک از نظامیان حکومت پیشین در این ولایت شکنجه و یا تهدید نشده است. به گفته‌ی وی؛ در حال حاضر بیشتر از صد کارمند حکومت قبلی در تشکیل قوماندانی امنیه سرپل به وظایف شان ادامه می‌دهند.

در همین حال، شماری از این‌کارمندان قوماندانی امنیه سرپل که تجربه کار در نظام گذشته را دارند گفتند: برخورد مسؤولان محلی و مجاهدین در این ولایت با آنان خوب است و در انجام وظایف و زندگی روزمره با مشکلی روبرو نیستند.

توقف موقت برخی …

سرطان تمام فعالیت‌های کمیته سویدن را در افغانستان ممنوع اعلام کرد.

اکنون کمیته سویدن با نشر یک اعلامیه گفته است که پس از تصمیم امارت اسلامی، برخی از فعالیت‌های خود را در افغانستان به‌گونه موقت متوقف کرده است.

دراعلامیه گفته شده است که کمیتهٔ سویدن برای افغانستان، برتعهد خود به حمایت از افغان‌ها پایند است و تلاش خواهد کرد تا دوباره اجازه فعالیت گرفته و به کمک به مردم افغانستان ادامه دهد.

کمیته سویدن می‌افزاید که در یک سال گذشته ۲/۵ میلیون بیمار را تنها در ولایت‌های میدان وردک و نورستان تداوی کرده و ۱۳۳ هزار کودک در مکتب‌های که از سوی این کمیته حمایت می‌شوند مشغول تعلیم هستند.

این کمیته همچنان از کمک با بیش از ۲۰ هزار معلول و فراهم کردن زمینهٔ کار برای ۸ هزار تن در ۱۸ ولایت کشور سخن می‌زند.

این در حالی است که پیش از این امارت اسلامی گفته بود، تازمانی‌که سویدن درمورد اهانت به قرآن کریم عذرخواهی نکند، اجازه هیچ‌گونه فعالیت را در افغانستان ندارد.

امریکا د پاکستان په …

له پاکستان سره خپلو همکاريوو ته دوام ورکړو.

په کابل کې چارواکو هم په پرله پسې ډول، د پاکستان د نا امنیوو تر شا له افغان خاورې لاس لرل رد کړي، خو پاکستان چارواکي له دې سره بیا هم په دې اړه خپلو ادعاوو ته دوام ورکړی.

د ښوونکو د روزنې …

او علمي کادرونه د هېواد معنوي پانکه ده چې په ټوله کي د پوهني د اهل اقتصادي وضعیت کمزوري اوضعيف دی.

يادو استادانو په خپلو خبرو کې وويل، بدبختانه په تېرو شلو کلونو کې د پوهنې برخي او د ښوونکو د ظرفيت لوړولو برخې ته هېڅ راز پاملرنه نه ده شوې بناء د اسلامي امارت لــه رهبري غواړو چې ددغو مرکزونو د استادانو او پرسونل معاشرنه د نوې طرحې د تطبيق تر نېټې ورکړي.

ورته مهال مولوي عبدالسلام حنفي دوی ته د ښه راغلاست ترڅنګ وويل، د افغانستان جوړول د ښوونې او روزنې د ارتقاء او انکشاف، د استادانو د ظرفيت لوړولو او باکفيته درسي نصاب په لرلو سره امکان لري چې اسلامي امارت د استادانو د ظرفيت لوړولو او تعليمي نصاب د پياوړتيا په برخه کې هېڅ راز هڅې نه سپومي.

مولوي حنفي زياته کړه، د پوهنې او لوړو زدکړو وزارتونو او د نورو اړوندو علمي بنسټونو مسئولينو ته توصیه شوې ترڅو هڅه وکړي چې د ښوونې او روزنې کيفيت لوړ شي.

د رياست الوزراء اداري مرستيال څرګنده کړه، د هېواد د ښوونکو د روزنې د لغوه کولو موضوع په مخکېنۍ اداره کې مطرح شوې وه او دا مهال په دې اړه هېڅ راز تصميم نه دی نيول شوی، په دې اړه هر ډول تبليغات بې بنسټه دي؛ سره له دې به د افغانستان اسلامي امارت د خپلو شته امکاناتو په چوکاټ کي د دې ستونزې د حل او استخدام په برخه کې خپله هڅه وکړي.

پاکستان سالانه به ارزش …

ما روی حل این مشکلات کار می‌کنیم.»

سرمایه گذاران و تجاران داخلی افغانستان می‌گویند که کشورهای همسایه و منطقه روابط تجاری با افغانستان را بر اساس احترام متقابل حفظ نمی‌کنند و به جای ایجاد فرصت، ایجاد محدودیت و موانع را در نظر دارند.

سرمایه گذاران افغان انتقاد می‌کنند که پاکستان در بخش ترانزیت با مشکلاتی مواجه است و به همین دلیل افغانستان سالانه ۸۰۰ میلیون دالر ضرر می‌کند.

محمد زبیر موتی وال رئیس اداره تجارت و توسعه پاکستان نیز مشکلات موجود در بخش ترانزیت را پذیرفته و اطمینان می‌دهد که به زودی حل خواهد شد.

وی افزوده: «در بخش ترانزیت نیز مشکل وجود دارد که در چند روز آینده برطرف خواهد شد. ما می‌خواهیم روابط اقتصادی با افغانستان تقویت شود و توسعه دو جانبه صورت گیرد. باید بپذیریم که در بخش ترانزیت مشکلاتی وجود دارد و برای حل این مشکلات با هم کار خواهیم کرد. فرصت های سرمایه گذاری در افغانستان زیاد است، معادن و ذخایر زیادی وجود دارد، به هر اندازه که در این زمینه کار شود، راه برای توسعه اقتصادی بیشتر می‌شود.» رئیس اداره تجارت و توسعه پاکستان در حالی این اظهارات را مطرح می‌کند که مسئولین وزارت صنعت و تجارت سطح مبادلات تجاری با پاکستان در چهار ماه گذشته را ۳۶۲ میلیون عنوان کرده و می‌گویند که اکنون روابط تجاری افغانستان با این کشور در حالت نارمل است و از ایجاد تسهیلات دیگر در این زمینه خبر داد.

دهقانان بغلان از نبود بازار …

دهنه غوری میگوید: حاصلات بادنجان رومی امسال به تناسب سال‌های گذشته «بسیار خوب» است، اما بازار برای فروش آن نیست و سردخانه‌ی برای نگهداری آن نیز ندارند.

او، افزود: «هنگامی که رومی از پاکستان وارد می‌شود، یک کیلو آن تا ۸۰ افغانی به فروش می‌رسد، اما هنگامی‌که فصل جمع‌آوری حاصلات رومی در کشور میرسد، یک سیر آن به ۳۴ افغانی فروخته می‌شود،

وزارت زراعت باید برای ما سرد خانه بسازد» محمد یوسف، دهقان دیگری از ساحه دند غوری گفت: سطح فروش بادنجان رومی در این ولایت بسیار پائین است و در کنار مشکلات چون کم آبی و آفت‌های طبیعی آنان نمی‌توانند که مصارف خودشان را پوره کنند.

به همین ترتیب کشاورزان دیگر در بغلان

همین مشکل را بازگو می‌کنند:

مسؤلان ریاست زراعت، آبیاری و مالرداری بغلان کمبود آب و کمبود سردخانه‌ها برای نگهداری حاصلات بادنجان رومی در این ولایت را تأیید کردند و گفتند که آنان به دهقانان وعده سپرده اند که برای حل این مشکلات تلاش کنند.

اشتغال هزاران کارگر محلی …

هم اکنون، سیزده هزاروهفت صدو نود وچهار کارگر محلی در پروژه های توسعه یی در شهر وشماری از ولسوالی های هلمند مشغول کار اند؛ کارگرانی که دربیست روز، هشت هزاروپنج صد افغانی حقوق دریافت می کنند.

دفتر رسانه های هلمند در خبرنگار نامه یی می گوید: این کارگران، در پاک‌کاری جوی های بزرگ، کانال های آبیاری، کاریز ها وشبکه های آبیاری وآبرسانی مشغول کاراند.

هزینه ی این پروژه های توسعه یی ازسوی نهاد های بین المللی چون بانک جهانی و سازمان غذایی جهان پرداخت می شود.

عبدالمتین، کارگر محلی به آژانس باخترگنت« درپاک کاری کانال در ولسوالی سنگین مشغول استم، دربیست روز برایم هشت هزاروپنج صد افغانی می دهند، خوب است گذاره می شود.»

درپی افزایش بی کاری و گسترش فقر در افغانستان، امارت اسلامی بیشتر از طریق تطبیق پروژه های توسعه یی، کارگران فقیر محلی را به کار می گمارد تا ازاین طریق امرار معاش کنند.

له ۲۰۱۴ راهیسی …

افغانان داقصادي ستونزو يا امنيتي گواښونو له امله دغه خطرناک سفرونه کوي. ويل کيږي چې ددې خطرناک سفر لگښت له ۵٬۰۰۰ ډالرو څخه پيل کيږي او د ۱۵٬۰۰۰ ډالرو يا ډيرو ډالرو ته رسيږي. دراپورونو په اساس، يوه دپام وړ برخه افغان خوانان انساني قاچاقبرانو ته په دې هيله چې اروپا ته به يې ورسوي، زرکونه ډالره ورکوي.

اروپايي ټولنې ويلي، ددې اتحاديې غړو هېوادونو ته دپناه غوښتنې قضېې تر ۴۰ سلنې زياتي شوي، چې يوه لويه برخه خلک پکې افغانان دي. اسلامى امارت، بيا دافغانستان وضعيت او اقتصاد ښه شوى بولي او لويديځ تورنوي، چې په ناسمو تبليغاتو خوانان هېواد پرېښودو ته هڅوي.

حاصلات انگور در کندهار …

اختصاص دارد که از این باغ‌ها ۲۷۳ هزار تُن انگور به دست خواهد آمد.»

از سوی دیگر، شماری از تاجران انگور، می‌گویند که ۹۰ درصد انگور کندهار به پاکستان و ۱۰ درصد دیگر آن به هند صادر می‌شود؛ اما به گفته‌ی آنان، اگر دهلیز هوایی وجود داشته باشد، می‌توان به بازارهای بین‌المللی نیز انگور صادر کرد.

حاجی جمال‌شاه، از تاجران انگور در کندهار، می‌گوید که حاصلات انگور امسال خوب است و او امیدوار است که این محصولات با بهای مناسب در بیرون از کشور فروخته شود.

به گفته‌ی او، اگر سردخانه‌ها برای نگهداری انگور وجود داشته باشد، این محصول ارزش بیش‌تری پیدا خواهد کرد.

در همین حال، عبدالباقی بینا، معاون اتاق‌های تجارت کندهار، به سلام‌وطندار

می‌گوید که اکنون موانع صادرات برداشته شده است و اگر مشکلی پیش نیاید، امسال انگور بیش‌تری به هند و پاکستان صادر خواهد شد. با این حال، او می‌افزاید که آنان نمی‌توانند بدون هم‌کاری مؤسسه‌های خارجی دهلیزهای هوایی را فعال کنند؛ زیرا حکومت سرپرست برای این کار امکانات کافی در اختیار ندارد.

آقای بینا، می‌گوید: «دهلیزهای هوایی که قبلاً بود، با کمک کشورها یا نهادهای خارجی ساخته شده بود؛ اما اکنون حکومت امکانات کافی ندارد. بنابر این، صادرات هوایی امکان‌پذیر نیست. امسال صادرات از طریق زمینی نیز مشکلی ندارد و ما امیدواریم صادرات بیش‌تر شود.»

بر اساس معلومات اتاق‌های تجارت کندهار، ارزش انگور صادراتی این ولایت در سال گذشته به هشت میلیون و ۹۹ هزار دالر امریکایی رسیده بود.

علت خون دماغ …

– عکس‌برداری با اشعه ایکس از صورت و

بینی

چگونه خون دماغ را درمان کنیم؟

درمان خون دماغ بسته به نوع و علت خونریزی متغیر است.

۱– خونریزی قدامی:

اگر دچار این نوع خونریزی شده باشید، از جلوی بینی (معمولاً سوراخ بینی) خون دماغ می‌شوید. می‌توان این نوع خونریزی را در خانه درمان کرد. درحالی‌که نشسته‌اید، قسمت نرم بینی را فشار دهید.

مطمئن شوید کاملاً جلوی سوراخ بینی گرفته‌شود. به مدت ده دقیقه سوراخ بینی را بسته نگه دارید، کمی به جلو خم شوید و با دهان نفس بکشید.

برای بند آمدن خون دماغ دراز نکشید. دراز کشیدن منجر به قورت دادن خون می‌شود و معده را اذیت می‌کند. بعد از ده دقیقه بینی را ول کنید و بررسی کنید ببینید خونریزی بند آمده یا خیر. اگر خونریزی ادامه دارد، این مراحل را تکرار کنید.

همچنین می‌توانید روی بینی یخ بگذارید یا برای بسته شدن مویرگ‌های کوچک بینی از اسپری بینی ضد احتقان استفاده کنید.

اگر به تنهایی کاری از دستتان ساخته نیست، فوراً به داکتر مراجعه کنید. ممکن است دچار خونریزی خلفی شده باشید که به درمان جدی‌تری نیاز دارد.

۲– خونریزی خلفی:

در این حالت بخش انتهایی بینی دچار خونریزی می‌شود. معمولاً خون از انتهای بینی به سمت حلق می‌رود. خونریزی خلفی خیلی شایع نیست و اغلب جدی‌تر از خونریزی قدامی است.

نباید خونریزی خلفی را در خانه درمان کرد. اگر فکر می‌کنید دچار این نوع خونریزی شده‌اید، فوراً به داکتر تماس بگیرید یا به اورژانس مراجعه کنید.

۳– خونریزی ناشی از جسم خارجی:

اگر جسم خارجی باعث بروز خونریزی شده، داکتر متخصص گوش و حلق و بینی می‌تواند آن را بیرون بیاورد.

۴– سوزاندن مویرگ‌ها:

نوعی تکنیک پزشکی به نام سوزاندن مویرگ نیز باعث متوقف شدن خونریزی مداوم و متناوب می‌شود. داکتردر این روش مویرگ‌های بینی را با استفاده از دستگاه گرمایشی یا نیترات نقره (ترکیب مخصوص برداشتن بافت) می‌سوزاند.

ممکن است داکتردر بینی شما پنبه، گاز یا فوم بگذارد. همچنین می‌تواند برای فشار آوردن به مویرگ‌ها و جلوگیری از خونریزی از کاتر استفاده کند.

صحت و زندگی

علت خون دماغ چیست؟

تهیه: احمد ساحل

خونریزی بینی که به آن خون دماغ هم گفته می‌شود، امری شایع است. این مشکل شاید ترسناک به نظر برسد اما به ندرت حاکی از مشکل جدی است. بینی مویزهای زیادی دارد که نزدیک به سطح جلو و عقب بینی هستند. این مویزها بسیار نازکند و به‌سادگی دچار خونریزی می‌شوند. خون دماغ شدن در بین بزرگسالان و کودکان بین سنین ۳ تا ۱۰ سال شایع است.

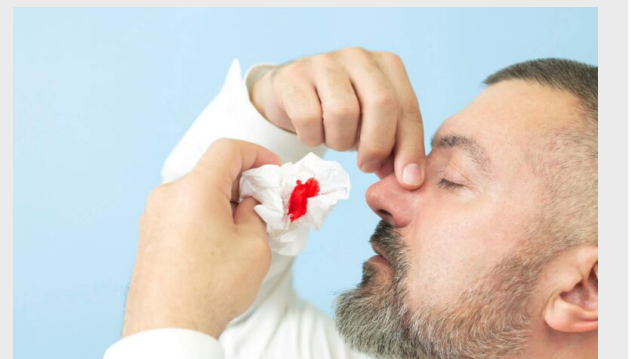
دو نوع خونریزی بینی وجود دارد. زمانی که مویزهای جلوی بینی پاره و دچار خونریزی شود، خونریزی قدامی رخ می‌دهد. خونریزی خلفی در انتها یا عمیق‌ترین قسمت بینی اتفاق می‌افتد. در این صورت، خون به انتهای حلق می‌رود. خونریزی خلفی می‌تواند خطرناک باشد.

خونریزی بینی دلایل مختلفی دارد. به ندرت پیش می‌آید که خون دماغ ناگهانی یا نامتناوب، جدی باشد. اگر مرتباً خون دماغ می‌شوید، ممکن است مشکل جدی داشته باشید و بهتر است به دکتر مراجعه کنید.

خشکی هوا شایع‌ترین علت خون دماغ شدن است. زندگی در آب و هوای خشک و استفاده از سیستم گرمایش مرکزی باعث خشک شدن غشای بینی می‌شود که باعث درون بینی است.

این خشکی باعث سفت شدن فضای داخل بینی می‌شود که خارش آور و آزاردهنده است. اگر بینی‌تان را بخاراندید یا تمیز کنید، خونریزی می‌کند.

استفاده از داروهای ضد حساسیت و ضد احتقان برای درمان حساسیت، سرماخوردگی یا مشکلات سینوسی هم ممکن است

باعث خشکی غشای بینی و خون دماغ شود. پاک کردن مکرر بینی با دستمال نیز از دیگر علت‌های خونریزی بینی است.

عوامل زیر در بروز خونریزی بینی شایع است:

- فرو کردن شی خارجی در بینی
- حساسیت به مواد شیمیایی
- واکنش آلرژیک
- ضربه دیدن بینی
- عطسه‌های مکرر
- تمیز کردن بینی
- هوای سرد
- عفونت دستگاه تنفسی فوقانی
- دوز بالای آسپرین

خون دماغ شدن در اکثر موارد به مراقبت طبی نیاز ندارد. با این حال، اگر خونریزی بینی بیشتر از ۲۰ دقیقه طول بکشد یا بعد از بروز صدمه رخ دهد، فرد باید تحت مراقبت قرار بگیرد زیرا این امر می‌تواند نشانه خونریزی خلفی باشد که موضوع جدی‌تر است.

صدماتی که باعث خونریزی بینی می‌شود عبارتند از: افتادن، تصادف یا مشت خوردن به صورت. در این حالت، خونریزی بینی می‌تواند ناشی از شکستگی بینی، ترک برداشتن جمجمه یا خونریزی داخلی باشد.

تشخیص خون دماغ:

اگر به دلیل خون دماغ شدن تحت مراقبت قرار بگیرید، دکتر از طریق معاینه فیزیکی علت را تشخیص می‌دهد. او آثار شی خارجی را در بینی بررسی می‌کند و در مورد سابقه طبی و داروهای که در حال حاضر مصرف می‌کنید از شما سوال می‌پرسد.

سایر علائم و صدماتی را که اخیراً به شما وارد شده با دکتر در میان بگذارید. با یک تست مشخص نمی‌توان دلیل خون دماغ را تشخیص داد. با این حال، ممکن است دکتر برای پیدا کردن علت از تست تشخیصی استفاده کند. از جمله این تست‌ها می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

- شمارش کامل خون (CBC) که نوعی آزمایش خون برای تشخیص اختلالات خونی است.
- تست انعقاد خون (PTT) که نوعی آزمایش خون برای تعیین مدت زمان تشکیل لخته خون است.
- آندوسکوپی بینی
- سی تی اسکن بینی

باغچه شعر، ادب و هنر

راخی چی کتاب د خپل ژوند ملگری کرو

شاه محمود درویش

کتابونو لوستل او خپروول هم د ډیر ارزښت وړ دي، البته دا واقعاً یو انکار نه منونکې حقیقت هم دی، چې د کتاب لوستل او په تولید توگه مطالعه د هر انسان د پوهنیزې وړتیا، د کتورو معلوماتو په بهایښه او د ذهن په پراختیا کې ځانگړی اهمیت او اغیزمن رول لري.

همداراز هیږه دې نه وي چې پوهنه او فرهنگ د هر هیواد د خلکو د پوهې او فرهنگ د کچې په لوړولو کې ځانگړی ارزښت لري، په واقعیت سره چې د نړۍ په هر گوټ کې چې کوم هیواد پرمختگ کړی هغه د پوهې او فرهنگ په مټ دی د افغانستان اسلامي امارت اړوند مراجع، قدرمن لیکوالان، پانگوال او خپرنویسان باید د کتاب لیکنې، چاپونې او خپرونې په برخه کې د اوس په پرتله لا نور هم زیار وپاسي ترڅو چې زموږ د هیواد خلک په پوهه سمبال شي او له دې لارې هغه ستونزې چې د جگړو، بې اتفاقیو او د پردیو د مداخلو له امله ورته لمن وهل کېږي، له منځه ولاړې شي.

دیادونی وړ ده چې لیک او لیکوالي، کتاب او خپرونې هغه لارې دي چې د افغانستان د اطلاعاتو او فرهنگ وزارت، د علومو اکاډمي، د معارف او لوړو زده کړو وزارتونه، خصوصي برخه او نورې اړوندې دولتي او ټولنیزې څانگې یې باید چې په وده کې پوره ونډه واخلي.

نور اړخ چې موږ هر یو د فرد په توگه، دولتي او نور ټولنیزې برخې د ډلو په توگه د کتاب د خپرولو، لیکلو، لوستلو او د لوستونکو د هڅونو په برخه کې له اوس څخه ډیر کار ترسره کړو او دغه مثبت او د ټولني د ستونزو دلرې کولو عامل ته لا نوره هم وده ورکړو تر هغه چې په تولید توگه پتمن هیوادوال او په ځانگړي توگه د هیواد ځوان نسل د خپل ورځني ژوند یوه اندازه وخت د با ارزښته ښوونیزو کتابونو لوستلو ته ځانگړې کړي او په دې ډول د خپلې پوهنیزې وړتیا په لوړولو سره کلونه کلونه جگړه خپلې هیواد او قدرمنو هیوادوالو ته د غوره خدمتونو مصدر وگرځي.

چې انټرنیټ او تصویری رسنۍ دومره نه وي نو خلکو به ډیر کتاب لوستلو ته پام کاوه خو اوس له بده مرغه د ډیرو خلکو وخت په نورو بوختیاوو مصرفیږي، دا واقعیت دی چې د کتاب په لوستلو سره زموږ معنوي پانگه لوړیږي او کولی شو د ټولنیزو او اقتصادي پرمختگ څرخ چټک کړو، البته اوس مهال دعلم څانگې د پنځوسو تیرو کلونو په پرتله په سلهاوو ځله ډیرې شويدي. همدې حقیقت ته په کتو سره هرکال د کتاب د اوونۍ په نوم ورځې په هیواد کې د فرهنگي، نشراتي مرکزونو او کتاب پلورونکو او چاپونکو له خوا په پرتیمینو غونډولمانځل کېږي او په دې نوم ډول ډول علمي، فرهنگي، ادبي، اقتصادي او... داسې نور د مختلفو محتویاتو او کتورو معلوماتو لرونکي اثار او کتابونه مینه والو ته وړاندې کېږي، خو دریغا چې زموږ د ځوانانو مینه بیا له کتاب سره کمه شوې ده او ډیر لږ شمیر ځوانان دې چې کتاب پيري او مطالعه کوي یې، البته دوی هم کرم نه دي ځکه په ټوله کې په هیواد کې د کتابونو بیه لوړه ده نو ډیر لږ کسان یې د پیرلو توان لري، په دې برخه کې هم باید بدلون راوستل شي چې زموږ ځوانان او د کتاب لوستلو مینه وال و توانیږي خپل د علاقې وړ کتابونه په آسانه او ارزانه بیه ترلاسه کړي.

هیره دې نه وي، د نړۍ په هر گوټ کې چې پرمختللی هیواد لیدل کېږي، نو د هغوی پرمختگ د کتاب لوستلو، لیکلو او خپرونو له لارې سرته رسیدلی، د نړۍ مشهور کسان هغه دي چې ښه کتابونه یې لیکلي او دهمدغو کتابونو له لارې یې خلک پیژني او دهمدغو کتابونو له لارې خپل فکرونه نورو ته ورلیږدوي. د پام وړ خبره داده چې د نړۍ د پرمختللو هیوادونو خلک بیا له کتاب سره ډیره لیاوتیا لري او کوم څه چې له کتاب څخه زده کوي، هغه په عملي ډگر کې پلي کوي، د دولتونو او خصوصي سکتور له خوا هم دمطالعې مینه والو ته ډیری آسانتیاوې برابرې شويدي، کله چې د یوې ټولني وکړي بیلابیلو علمي، ادبي او هنري کتابونو ته لاسرسی ونه لري کولی نه شي چې په ښه توگه پرمختگ وکړي.

بنأ دې ټکي ته موباید پام وي چې کتاب په حقیقت کې هغه ملگری دی چې خاموشه خوله، له انسان سره دوستي کوي او پرته له ناوړه عکس العمل څخه خپل مثبت معلومات نورو ته ورکوي، البته څرنگه چې تل ویل شوي د تیرو کلونو په لړ کې د هیواد د بدمرغیو ستر عامل د پوهې او سواد د کچې ټیټوالی دی نو دغه ټیټوالی یواځې د پوهې د کچې په لوړوالي سره ترلاسه کېدلای شي، څومره چې په یو هیواد کې تعلیم او تربیه او لوړې زده کړې ارزښت لري په هماغه کچه د

پس از جمع آوری اطلاعات ثبت خواهد شد. گفته شده است که برنامه برای دوباره‌سازی دیوار احاطه‌وی استوپه

بازدید ۱۶۰ گردشگر خارجی از تخت رستم سمنگان

سمنگان قرار دارد و با قدامت تاریخی بیش از ۲ هزار و ۵۰۰ ساله مکان مورد توجه گردشگران خارجی است.

سنگی تخت رستم جریان دارد و عنقریب آغاز خواهد شد.

استوپه سنگی تخت رستم، در یک ونیم کیلومتری جنوب غرب شهر ایبک مرکز

سمنگان دیدار کرده است.

محمد امین عزیزی، مدیر عمومی حفظ میراث‌های فرهنگی ریاست اطلاعات و فرهنگ سمنگان در صحبت به خبرنگار آژانس باختر گفت: این گردشگران که شهروندان کشور های مختلف اند در کنار بازدید از سایر ساحات باستانی این ولایت، بیشتر از استوپه تخت رستم دیدار کرده‌اند.

عزیزی افزود: «با روی کار آمدن امارت اسلامی در کشور تعداد مهمان‌های داخلی و خارجی در این ولایت افزایش یافته و از این درک عواید آنان نظر به سال‌های گذشته بیشتر شده و علت آن مدیریت و امنیت بهتر است»

در سمنگان یک صد و ۱۴ آبدۀ تاریخی و باستانی وجود دارد و از آن جمله ۱۰۶ ساحه آن ثبت و راجستر مدیریت حفظ میراث‌های فرهنگی است و متباقی آن

عربستان از ترکیه طیاره‌های بی‌سرنشین می‌خرد

عربستان سعودی قرارداد خریداری طیاره‌های بی‌سرنشین (درون) ساخت ترکیه را با یک شرکت ترکی امضا کرد. این قرارداد در حضور رجب طیب اردوغان، رئیس‌جمهور ترکیه، و محمد بن سلمان، ولیعهد عربستان سعودی، میان وزیران دفاع ترکیه و عربستان سعودی امضا شد. اردوغان در نخستین توقف سفرش به شماری از کشورهای حاشیه خلیج، روز دوشنبه وارد عربستان سعودی شد. شهزاده خالد بن سلمان، وزیر دفاع عربستان سعودی، روز سه‌شنبه در پیام تویت نوشت که عربستان سعودی به «هدف ارتقای آمادگی قوای مسلح» و «تقویت قابلیت‌های دفاعی و صنایع» خود

عربستان سعودی قرارداد خریداری طیاره‌های بی‌سرنشین (درون) ساخت ترکیه را با یک شرکت ترکی امضا کرد. این قرارداد در حضور رجب طیب اردوغان، رئیس‌جمهور ترکیه، و محمد بن سلمان، ولیعهد عربستان سعودی، میان وزیران دفاع ترکیه و عربستان سعودی امضا شد. اردوغان در نخستین توقف سفرش به شماری از کشورهای حاشیه خلیج، روز دوشنبه وارد عربستان سعودی شد. شهزاده خالد بن سلمان، وزیر دفاع عربستان سعودی، روز سه‌شنبه در پیام تویت نوشت که عربستان سعودی به «هدف ارتقای آمادگی قوای مسلح» و «تقویت قابلیت‌های دفاعی و صنایع» خود

شمالی کوریا یو امریکایی سرتبری نیولی

هواپی دکو و تلی او له شمالی کوریا سره پولی ته د سفر پسر مهال دغه هېواد ته اوبنستی دی. یو عینی شاهد چې له بناغلی تراویس سره ملگری و، وپلسی چې تراویس د شمالی کوریا د پوله ساتو پر لور تر خفاستلو وړاندې خندل او دا چې ده فکر کاوه نوموړی توکی کوی، خو هغه راونه کرخېد. دا پېښه داسې مهال شوي چې د توغندیو د پرله پسې توغونو له کبله له شمالی کوریا سره د امریکا کرکېچ اوج ته رسېدلی دی.

د امریکا پوځ منلی چې سویلی کوریا کې یې یو سرتبری له اجازې پرته د شمالی کوریا حدودو ته تر اوبنستلو وروسته نیول شوی دی. د تراویس کپنک په نوم دغه سرتبری د انضباطي دلایلو له کبله بېرته امریکا ته استول کېدا، خو هغه په یوه ډول له

ترامپ:

هدف تحقیقات هیات منصفه فدرال قرار دارم

دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور پیشین امریکا گفت جک اسمیت، سارنوال ویزه وزارت عدلیه برایش اطلاع داده است که هدف تحقیقات هیات منصفه فدرال قرار می‌گیرد. به گفته وی هدف این تحقیقات مشخص ساختن این است که آیا شخص او در انتخابات ۲۰۲۰ به صورت غیرقانونی تلاش کرده است که شکست خود در مقابل جو بایدن، رئیس‌جمهور کنونی امریکا، را باطل کند یا خیر. ترامپ که حالا نامزد پیشتاز حزب جمهوریخواه در انتخابات ریاست جمهوری است، با نشر اعلامیه‌ای ادعا کرده است که در روز قبل، خبرهای

دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور پیشین امریکا گفت جک اسمیت، سارنوال ویزه وزارت عدلیه برایش اطلاع داده است که هدف تحقیقات هیات منصفه فدرال قرار می‌گیرد. به گفته وی هدف این تحقیقات مشخص ساختن این است که آیا شخص او در انتخابات ۲۰۲۰ به صورت غیرقانونی تلاش کرده است که شکست خود در مقابل جو بایدن، رئیس‌جمهور کنونی امریکا، را باطل کند یا خیر. ترامپ که حالا نامزد پیشتاز حزب جمهوریخواه در انتخابات ریاست جمهوری است، با نشر اعلامیه‌ای ادعا کرده است که در روز قبل، خبرهای

کوریای شمالی ۲ میزایل بالستیک را پرتاب کرد

تسلحیات هسته‌ای، پس از چندین دهه وارد بندر شهر جنوبی بوسان واقع در شبه جزیره کوریای شمالی شد. که این میزایل از منطقه سونان واقع در پیونگ یانگ، پایتخت کوریای شمالی، پرتاب شده و پس از طی کردن مسافت ۵۵۰ کیلومتر در آب‌های شرق آن کشور که به نام دریای جاپان یاد می‌شود، فرو آمدند. لوی درستیز قوای مسلح کوریای جنوبی آنرا «اقدام تحریک آمیز قابل ملاحظه»، و تخطی آشکار از قطعنامه‌های شورای امنیت ملل متحد خوانده است. وزارت دفاع جاپان نیز این حرکت را محکوم کرده است.

مسئولین نظامی کوریای جنوبی گفته که کوریای شمالی اوایل صبح چهارشنبه ۱۹ جولای (۲۷ سرطان) ۲ میزایل بالستیک را به سمت آب‌های شرق آن کشور پرتاب کرد. پرتاب این میزایل‌های یک روز پس از آن صورت گرفت که یک کشتی زیر دریایی امریکا مجهز با

مناسب شأن فرد مؤمن نیست که اوراق حاوی کلمات مقدسی را به بی‌حرمتی بگذارد.

امارت له مسئولینو غواړو چې د مسلكي پراختیا د طرحې تطبیق او د هېواد د ښوونكو روزني د استادانو برخليک ته جدي پاملرنه وكړي. محمدی زیاته كړه: «د اسلامي امارت له مسئولینو غواړو چې د مسلكي پراختیا د طرحې تطبیق او د هېواد د ښوونكو روزني د استادانو برخليک ته جدي پاملرنه وكړي. محمدی زیاته كړه: «د اسلامي

امارت له مسئولینو غواړو چې د مسلكي پراختیا د طرحې تطبیق او د هېواد د ښوونكو روزني د استادانو برخليک ته جدي پاملرنه وكړي. محمدی زیاته كړه: «د اسلامي امارت له مسئولینو غواړو چې د مسلكي پراختیا د طرحې تطبیق او د هېواد د ښوونكو روزني د استادانو برخليک ته جدي پاملرنه وكړي. محمدی زیاته كړه: «د اسلامي

امارت له مسئولینو غواړو چې د مسلكي پراختیا د طرحې تطبیق او د هېواد د ښوونكو روزني د استادانو برخليک ته جدي پاملرنه وكړي. محمدی زیاته كړه: «د اسلامي امارت له مسئولینو غواړو چې د مسلكي پراختیا د طرحې تطبیق او د هېواد د ښوونكو روزني د استادانو برخليک ته جدي پاملرنه وكړي. محمدی زیاته كړه: «د اسلامي

دهقانان بغلان از نبود بازار و سردخانه ها شاکی اند

دهقانان در ولسوالی‌های دهنه غوری، بغلان مرکزی، دوشی و شهر پلخمیری بغلان از نبود بازار مناسب برای فروش

دهقانان در ولسوالی‌های دهنه غوری، بغلان مرکزی، دوشی و شهر پلخمیری بغلان از نبود بازار مناسب برای فروش

پاکستان سالانه به ارزش ۲.۴ میلیارد دالر با افغانستان داد و ستد می‌کند

آورده می‌شود. موتی وال می‌افزاید: «افغانستان و پاکستان دو کشوری هستند که روابط خوبی دارند. افغانستان با پاکستان بیش از ۲.۴ میلیارد دالر مبادله تجاری دارد که ۳۳ درصد آن از افغانستان است. ۷۰ درصد کالاها از طریق پاکستان وارد افغانستان می‌شود. می‌دانم که کاهشی در این ارقام آمده است، زیرا افغانستان به راه‌های دیگر نیز مبادلات انجام می‌دهد، اما ص ۴

محمد زبیر موتی وال، رئیس اداره تجارت و توسعه پاکستان می‌گوید که افغانستان با پاکستان به ارزش ۲.۴ میلیارد دالر مبادله تجاری دارد که در این مبادله تجاری ۷۰ درصد کالاها از پاکستان به افغانستان

اشتغال هزاران کارگر محلی در هلمند در پروژه‌های توسعه‌ی

هزاران کارگر محلی در پروژه‌های توسعه‌ی می‌شود و از سوی دیگر، زمینه‌ی کار را به جوانان بی‌کار و فقیر، فراهم می‌سازد. به اساس آمار ارائه شده ص ۴

دو برادر هنگام آب بازی در بند امیر غرق شدند

ساعت ۳۰ دقیقه صبح، در نتیجه‌ی بی‌توجهی هنگام آب بازی در بند امیر غرق شدند و جان باختند.

دو برادر که به قصد سیاحت به بامیان رفته بودند، هنگام آب بازی در بند امیر غرق شدند و جان باختند. محمد خوانی رسا، سخنگوی قوماندانی امنیه بامیان به خبرنگار آژانس باختر گفت: این دو برادر احسان‌الله (۳۰ ساله) و خادم حسین (۲۶ ساله) باشندگان ولسوالی شیخ علی پروان بودند. رسا افزود که احسان‌الله و خادم حسین روز گذشته حوالی

حاصلات انگور در کندهار ۳۰ درصد افزایش یافته است

انگور بخش بزرگی از میوه‌های تولیدی کشور را تشکیل می‌دهد که به گفته‌ی وزارت زراعت، آبیاری و مالداري، سالانه نزدیک به ۹۰۰ هزار تن انگور در کشور تولید می‌شود. شمس‌الرحمان موسا، آمر زراعت ریاست زراعت، آبیاری و مالداري کندهار، می‌گوید که حدود ۲۰ هزار و ۵۰۰ هکتار از زمین‌های کشاورزی این ولایت، به باغ‌های انگور اختصاص یافته است. به

انگور بخش بزرگی از میوه‌های تولیدی کشور را تشکیل می‌دهد که به گفته‌ی وزارت زراعت، آبیاری و مالداري، سالانه نزدیک به ۹۰۰ هزار تن انگور در کشور تولید می‌شود. شمس‌الرحمان موسا، آمر زراعت ریاست زراعت، آبیاری و مالداري کندهار، می‌گوید که حدود ۲۰ هزار و ۵۰۰ هکتار از زمین‌های کشاورزی این ولایت، به باغ‌های انگور اختصاص یافته است. به

له ۲۰۱۴ راهیسی ۵۰۰ افغانان اروپا ته دتگ پرمهال مړه شوي

دمهاجرت نړیوال سازمان په یوه راپور کې ویلي، چې له ۲۰۱۴ کال راهیسی ۵۰۰ افغان کډوال اروپایي هېوادونو ته دتگ پرمهال مړه شوي دي. دا په داسې حال کې ده چې د اسلامي امارت له بیا واکمنیدو سره، دافغانانو ناقانونه مهاجرت تر پخوا لا زیات شوی. راپور زیاتوي چې لا هم ډېری مړه شوي دي.